

Opetussuunnitelman päivittäminen 1.8.2025 alkaen oppimisen ja koulunkäynnin tuen osalta

SIVLTK 04.06.2025 § 29
91/12.00.00.01/2025

Oppimisen ja koulunkäynnin tuen osalta on perusopetuslakia (628/1998) muutettu siten, että kolmiportaisesta (yleinen, tehostettu ja erityinen tuki) tuesta luovutaan ja sen tilalle tulee jako ryhmäkohtaiseen tukeen ja oppilaskohtaiseen tukeen. Uudistus sisältää myös muita terminologisia muutoksia, kuten oppiaineen yksilöllistäminen muuttuu oppiaineen rajaamiseksi ja pidennetty oppivelvollisuus muuttuu varhennetuksi oppivelvollisuudeksi. Varhennetun oppivelvollisuuden osalta säännökset astuvat voimaan 1.8.2026 alkaen.

Oppimisen tuen uudistus pähkinänkuoressa

- Tavoitteena varmistaa, että kaikilla oppilailla on mahdollisuus osallistua opetukseen ja suorittaa perusopetuksen koko oppimäärä.
- Keskiössä on toimintakulttuuri, joka mahdollistaa kaikkien oppilaiden yhdenvertaisen oppimisen.
- Opetuksen suunnittelun ja toteutuksen kannalta lähtökohtana ovat oppimisen edellytyksiä tukevat opetusjärjestelyt, esim. samanaikais- tai yhteisopettajuus, opetusryhmien muodostaminen tarkoituksenmukaisesti, oppilaiden erilaiset tarpeet ja edellytykset huomioon ottava opetuksen järjestäminen ja eriyttäminen sekä muut pedagogiset ratkaisut
- Opetussuunnitelmassa kuvattu ja paikallisesti toteutettava opettajien ja muun opetus- ja kasvatushenkilöstön yhteistyö vahvistaa tuen suunnittelua ja toteutumista.
- Tuen uudistuksessa siirrytään kolmiportaisesta tuesta ryhmässä toteutettavaan tukeen ja oppilaskohtaiseen tukeen.
- Ryhmässä toteutettava tuki on ensisijainen tukimuoto: tukea annetaan useammalle oppilaalle ja ennaltaehkäisevästi omassa ryhmässä, omien opettajien opetuksessa. Ryhmäkohtaisia tuen muotoja ovat mm. yleinen tukiopetus, samanaikaisopetus, opetuskielen tukiopetus.
- Oppilaskohtaiset tukitoimet otetaan käyttöön silloin kun ryhmäkohtaiset tukitoimet eivät riitä. Oppilaskohtaisissa tukitoimissa oppilas tarvitsee erityisopettajan antamaa opetusta, avustamis- tai tulkitsenpalveluja tai apuvälineitä. Oppilaskohtaisista tukitoimista tehdään suunnitelma ja hallinnollinen päätös.
- Suunnitelma ja hallinnollinen päätös tehdään myös silloin kun poiketaan opetussuunnitelman oppisisällöistä tai tavoitteista, esim. oppimäärän rajaaminen (aiemmin yksilöllistäminen).
- Rajatun oppimäärän arviointi tapahtuu jatkossa sanallisena arviointina, jossa oppilaan osaamista kuvataan suhteessa hänen yksilöllisiin tavoitteisiinsa. Päättöarvosanaksi päättötodistukseen oppilas saa aina arvosanan *5, koska rajattu oppimäärä ei anna oppilaalle mahdollisuuksia saavuttaa valtakunnallisia tavoitteita. Sitä käytetään viimesijaisena keinona, kun oppilas ei tukitoimista huolimatta saavuta valtakunnallisia tavoitteita edes välttävästi.
- Oppilaan opetus voidaan järjestää myös vuosiluokkien mukaisesta opetuksesta poikkeavalla tavalla tavoitekokonaisuuksiin jakaen. Silloin oppilas etenee yksittäisessä oppiaineessa tai oppiaineissa oman opinto-ohjelmansa mukaisesti. Pääsääntöisesti vuosiluokalle 3 tai 7 siirtyminen on mahdollista vain, jos alempien luokkatasojen tavoitekokonaisuudet on hyväksytysti suoritettu. Tavoitekokonaisuuksittain opiskelu mahdollistaa oppiaineessa nopeammin tai hitaammin etenemisen. Sitä voidaan soveltaa esimerkiksi tilanteessa, jossa oppilaan toimintakyky on tilapäisesti alentunut eikä hän kykene suoriutumaan opinnoista samaan tahtiin vuosiluokkansa kanssa. Tavoitekokonaisuuksittain opiskeleva oppilas

voidaan kuitenkin jättää luokalleen yleisen heikon koulumenestyksen perusteella.

- Päätöksenteko vahvistaa lasten ja oppilaiden oikeusturvaa ja tekee annettavat tukitoimet paremmin näkyväksi huoltajille.

Oppimisen tuen uudistaminen tarkoittaa myös opetussuunnitelman päivittämistä ja muutoksia mm. esiopetuksen suunnitelmaan, opiskeluhuoltosuunnitelmiin sekä aamu- ja iltapäivätoiminnan suunnitelmiin. Nämä asiakirjat tuodaan sivistyslautakunnan hyväksyttäväksi syksyn 2025 aikana. Opetussuunnitelmaa on päivitetty seudullisena yhteistyönä (Savonlinnan kaupunki ja Enonkosken kunta). Tuen uudistamisella on vaikutus useisiin opetussuunnitelman lukuihin. Opetussuunnitelman tekstin päivittämistä on valmistellut työryhmä, johon ovat kuuluneet erityisopettaja Iina Herranen Enonkosken koulusta sekä koulusuunnittelija Merja Leppänen ja erityisopetuksen koordinaattori Ilkka Luoma-aho Savonlinnasta. Opetussuunnitelma on Enonkosken ja Savonlinnan yhteinen ja siinä on kuvattuna myös Enonkosken ja Savonlinnan toisistaan poikkeavat käytännöt mm. hallinnollisen toimivallan osalta.

Opetussuunnitelman päivitettyt luvut ovat oheismateriaalina. Oheismateriaalina on myös seudullinen valmistavan opetuksen opetussuunnitelma. Enonkoskella ei tällä hetkellä anneta valmistavaa opetusta (= maahanmuuttajaoppilaille annettava opetus ennen perusopetusta), mutta mikäli tilanne tulee ajankohtaiseksi, noudattaa Enonkoski seudullista opetussuunnitelmaa.

Lapsivaikutusten arviointi: Oppilaalla tulee olla oikeus saada opetussuunnitelman mukaista opetusta, oppilaanohjausta ja oppimisen sekä koulunkäynnin tukea jokaisena koulun työpäivänä. Ajan tasalla oleva opetussuunnitelma tukee tämän toteutumista.

Valmistelija Erityisopettaja Iina Herranen, rehtori-sivistystoimenjohtaja Kimmo Jaatila sekä Savonlinnan kaupungin koulusuunnittelija Merja Leppänen ja erityisopetuksen koordinaattori Ilkka Luoma-aho

Esittelijä Rehtori-sivistystoimenjohtaja Kimmo Jaatila

Päätösehdotus Sivistyslautakunta hyväksyy seudullisen opetussuunnitelman päivitettyt luvut sekä valmistavan opetuksen opetussuunnitelman 1.8.2025 käyttöönotettavaksi.

Päätös Päätösehdotus hyväksyttiin.